

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1595. usque ad annum 1600

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1773

VD18 90118677

§. 76. Henrici Franciæ Regis conatus pro recuperanda Ambianensi Urbe.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67263](#)

Sæcul. XVI.

A. C. 1597.

sequii pensum solito ritu exsolvebat,
quem postea Pontifex lauto convivio
excipiens, ac familiari colloquio ho-
norans humanissime a se dimisit.

§. LXXVI.

*Henrici Franciae Regis conatus pro ri-
cuperanda Ambianensi Urbe.*

Spond. ann.

1597. n. 3.

Thu. l. c.

Gallut. l. 19.

de bello Gall.

Cum Ambianensi urbe in Hispanorum
potestate relicta Henricus nec pro-
speram armorum sortem, nec proficua
pacis conditiones sperare posset, ideo
hanc jacturam quovis pretio reparatu-
rus mox Bironum Marescallum, cete-
rosque Belliduces convocabat, ut de
opportunis hanc urbem recuperandi
mediis deliberarent; cum autem Rex
summa inopia laboraret, præcipua e-
jus cura eo abibat, ut pecuniæ ad hanc
expeditionem omnino necessariæ con-
quiererentur: porro huic consilio ipse
etiam Rosnius Baro interfuit, cui jam
anno priori Rex deplorandum egestatis

Daniel Pan. suæ statum his verbis declarabat: „nec
1596. p. 161. „mihi equus ad pugnandum aptus, nec

„integrum stratum supereft, industia
„mea penitus dilacerata, Thorax meus
„undique pertusus, jamque per biduum
„a diversis prandium querere cogor:
„inde judices, an diutius tolerare pol-
„sim, quod ærarii mei Rectores oppi-
„pare vivant, ac saginentur, ego au-
„tem

tem fame moriar ?,, Hæc ipsa Henrici Sæcul. XVI.
epistola Rosnio ansam præbebat, ut A.C. 1597.
Regi suggereret, ad conquirendas pe-
cunias nil aptius fore, nisi ut omnes
eiusmodi Rectores administrati ærarii
rationem reddere compellerentur, ac
ingens pecuniarum multa, qua rei
plecterentur, in belli sumptus conver-
teretur, & dein pecunia a ditioribus mu-
tuo accepta, tributisque mediocriter
auctis, peculatus crimine notati severe
castigarentur. Hoc Rosnii consilium
Rex tantopere gratum habebat, ut ei-
dem totius ærarii curam demandaret,
mox vero hujus subsidii spe fretus Lu-
tetia Corbejam urbem septem leucis
Ambiano dissitam contenderet, & Ca-
rolo Guntaldo Bironio Franciæ Mare-
scalo negotium daret, quatenus cum
tribus, vel quatuor millibus cunctos ur-
bis aditus intercluderet: cum vero Bi-
ronius cum copiis suis Ambiano appro-
pinquaret, Protocarerus Urbis Guber-
nator hostium paucitatem conspicatus,
die trigesima, & trigesima prima Mar-
tii in primam Gallorum aciem erupit,
& captivis aliquot secum abstractis re-
liquos in pagum ab urbe remotiorem
recedere coegit: ineunte autem Mense
Aprili militum suppetias ab Alberto
Archiduce submissas unacum Friderico
Paciotto insigni Architecto in urbem in-

Hist. Eccles. Tom. LII. L duxit,

Sæcul. XVI. duxit, desideratis suorum duntaxat
A.C. 1597. quadraginta, pluribus tamen fauciis,
ex quibus erant Franciscus Deza, &
Rogerius Taconius ambo magni nomi-
nis Belliduces, quorum primus paucis
post diebus vita functus est. Interea
Bironius Marescallus, ut obfessis infe-
rendi militaris subsidii, vel annonæ op-
portunitatem intercluderet, pontes na-
vibus instructos Somonæ fluvio prope
Longum - pratum imposuit, hosque lu-
nato propugnaculo, multisque aggeri-
bus in utraque fluminis ripa munivit,
postea vero Atrebatum Artesiae Metro-
polin, necnon Dorlanum nocturni si-
lentii beneficio clam admotis scalis su-
perare tentabat, cum tamen hæ mæni-
bus breviores essent, præfidiarii, ci-
vesque tumultu excitati Bironium non
sine suorum dispendio retrocedere coe-
gerunt: sub idem tempus Mense Mayo
quatuor Anglorum millia ad Gallorum
castra pervenerant, cumque ipsem
Rex ineunte Mense Junio Parisios de-
latus militum delectus urgeret, in Gal-
lico exercitu jamjam sexdecim peditum,
& tria millia equitum ad finem hujus
mensis recensebat: nec tamen horum
numero territi Protocarerus, ac Mon-
tenigrius die vigesima quarta Maji ex
urbe in diversas partes erumpunt, at-
que aggerem nondum perfectum prope

Lon-

Longumpratum adoriuntur, eosque, Sæcul XVI.
qui illum tutabantur, fugant, cædunte
que, Montinio autem in opem accur-
rente utrinque pertinaciter certatum:
porro Bironius interea interjectum ag-
geri, & flumini aditum, ut viam hosti-
fese in urbem recepturo præpediret,
occupare festinat, ab ipso tamen Di-
daco Durando, & Francisco Arcu præ-
ventus spe sua frustrabatur, ac Monte-
nigrio cum Hispanis peditibus in Gallos
Equites irrumpente parum absuit, quin
Bironii copiæ a fronte, & a tergo inter-
ceptæ penitus delerentur, eas tamen
Carnutensis Commendator cum reliquo
Gallorum equitatu ad volans e præsenti
liberavit discrimine, adeo, ut Hispanis
in urbem recendentibus, Bironius suos
milites revocaret, dieque jam ad occa-
sum inclinata certamen dirimeretur,
æquatis utrinque decore, ac jactura.
Ceterum die septima Junii Henricus
Rex Parisiis redux unacum Connestabili
ad castra pervenerat, secum adducens
Moncellensem Marchionissam, quam
etiam inter præsentanea vitæ, regni-
que sui pericula semper perdite deperi-
bat, hujus vero scorti præsentiam ini-
quo animo ferebant præcipui exercitus
Belliduces, præsertim Bironius Mare-
scallus, qui de turpi hoc amore libe-
rius pro more suo loquebatur. Porro

Rex

L 2

Sæcul. XVI. Rex stationem suam in semiruto sanctæ
A.C. 1597. Magdalenæ cœnobio trans Somonam

Artesiam versus sito collocabat, & quamvis illud crebris ex urbe displosionibus expositum esset, Rex tamen inde discedere noluit, ut ad subitos eventus propior jussa sua dare posset.

§. LXXVII.

Ambianum a Gallis arditius obfessum.

Avila l. 15.

Thuan. &

Daniel l. c.

Mem. de

Sulis t. I.

Pluribus velitationibus acriori obsidionis præludebatur, alternante adhuc fortuna, præprimis vero Bironius urbem quam vi non posset, astu expugnare sollicitus noctu, quæ diem vigesimam primam Junii sequitur, oblongos saccos nitrato pulvere fartos in cavas munitionum partes, ac sub tormentis dispositis conjici jussit, ut pulvere ignem concipiente ruina muro vicino inferretur; cum autem milites ad hoc destinati minus apte hasce machinas collacissent, exinde plus terroris, quam damni obfessis intulere, Galli vero non sine suorum dispendio, ac pulveris pyre jactura retrocedere coacti sunt. Die vigesima nona ejusdem Menphis Montenigrius, ut Bironium muniendo Magdalenæ cœnobio intentum præpediret ex urbe erumpens cum iis, qui struetram moliebantur, atrox prælium conservuit, tandem vero superveniente ipso Biro-